

Editoriál

Škandál s odpočúvaním telefónov v novinách News of the World je zaujímavý hneď z dvoch dôvodov. Prvým je, že dokazuje staré a známe príslovie, že ryba smrdí od hlavy. O ich majiteľovi Rupertovi Murdochovi jeho protivníci nehovoria pozitívne. Conrad Black, niekdajší vlastník britského Daily Telegrafu, o ňom hovorí ako o človeku, ktorý podráždal svojich partnerov, nedržal slovo a nebral na nikoho ohľady. Mediálny magnát Rupert Murdoch zatiaľ tvrdí, že o praktikách odpočúvania nevedel. Toto tvrdenie už spochybnil jeden z bývalých zamestnancov. Ten prezradil, že tieto praktiky boli medzi zamestnancami široko a verejne diskutovanou témou. Bude teda zaujímavé sledovať, ako rozhodne súd. Či sa potvrdí, čo hovorí napríklad aj prieskum *Úloha CEO vo vedení spoločnosti* spoločnosti Amrop Jenewein, v ktorej takmer 90% respondentov uviedlo, že medzi reputáciou riaditeľa a reputáciou spoločnosti je priamo úmerný a úzko previazaný vzťah. Bude zaujímavé pozorovať, či sa toto vzťahuje aj na firmu a jej majiteľa.

Druhým dôvodom, prečo je škandál zaujímavý, je, že v histórii zodpovedného podnikania platí pravidlo, že za škandalom zvyčajne nasleduje zvyšovanie štandardov v danom sektore, nové prísnejšie pravidlá, samoregulácia či dokonca úprava legislatívy. Britský vicepremiér Nick Clegg v súvislosti so snahou Murdochovej News Corp získať televíziu spoločnosť BSKyB uviedol, že testy mediálnej plurality, ktorými sa určuje, či transakcie v rámci sektora nevedú k porušovaniu hospodárskej súťaže, by sa mali vykonávať nielen v prípade potreby,

newsletter

Európsky týždeň mobility 2011 s ústrednou témou „alternatívna mobilita“ sa blíži...

ale pravidelne. Sektor by sa však mal zaoberať aj otázkami, ako zabrániť znížovaniu morálnych a etických hodnôt v médiách pri pracovných postupoch, samotných článkoch a témach, o ktorých médiá podávajú správy.

V súvislosti s úlohou CEO pri vytváraní a udržiavaní hodnôt vo firme ma teší, že medzi novými členmi Business Leaders Forum môžeme privítať spoločnosť Heineken, ktorej riaditeľka Door Plantenga hovorí: „Kdekoľvek si, v akejkolvek pozícii, s kýmkoľvek obchoduješ, nevzdávaj sa vlastných hodnôt a ver si. Keď si ľudia uvedomia, že na neetické praktiky nereflektujú, zastavia sa a začnú podnikat' správny spôsobom.“ Silný vplyv vedúceho predstaviteľa na zodpovedné podnikanie firmy podnikanie je zrejmy aj v malých a stredných firmách, ktorých príbehy vám prinášame v tomto čísle. Verím, že si ho vychutnáte, hoci aj v električke ☺, 22. septembra, počas Dňa bez áut.

Janka Ružická

Obsah čísla

2 Aktivity členov združenia

Nový člen BLF

5

6 Nová publikácia európskej komisie

Zodpovedné produkty a praktiky

8

10 Zodpovedné malé a stredné podniky

Klimatická zmena

11

12 Zo sveta Kalendár podujatí

Editor

Michal Kišša
michal.kissa@nadaciapontis.sk

Redakčná rada

Janka Ružická
Lenka Surotchak
Beata Hlavčáková
Miroslava Prekopová

Grafika, DTP a tlač

Ing. Peter Juriga – Grafické štúdio
Hraničná 18, 821 05 Bratislava
www.g-studio.sk

Vydáva

Nadácia Pontis
Zelinárska 2, 821 08 Bratislava 2
www.nadaciapontis.sk
pontis@nadaciapontis.sk

Členovia BLF

aktivity členov združenia

Festival Viva Musica! aj tento rok hviezdny

Festival vyvrcholil v posledný júlový deň vystúpením jedného z najznámejších a najžiadanejších operných spevákov vôbec – ruského barytonistu Dmitrija Chvorostovského, ktorého si prítomní diváci vychutnali do samého konca aj napriek sychravému a daždivému počasiu na námestí Eurovea.

7. ročník *Viva Musica!* priniesol aj toto leto vďaka podpore Západoslovenskej energetiky ako generálneho a spoločnosti Orange ako hlavného partnera sedem večerov plných hudby elitných umelcov národnej a svetovej úrovne. Festival *Viva Musica!* od svojho prvého ročníka ponúka to najlepšie z klasickej hudby, džezu a world music for-

mou prítazlivou pre verejnosť – pod holým nebom uprostred letného Starého mesta, väčšinou bez povinnosti platiť vstupné. V súčasnosti je festival *Viva Musica!* najväčším medzinárodným letným hudobným festivalom v Bratislave a tvorí neodmysliteľnú súčasť Kultúrneho leta a Hradných slávností mesta.

Dodávateľská akadémia Tesco štartuje v septembri

Spoločnosť Tesco Stores SR pripravuje ďalší krok na podporu slovenských výrobcov čerstvých potravín. Je ním systém podpory a vzdelávacích aktivít na budovanie dlhodobých partnerstiev s miestnymi a celoštátnymi dodávateľmi pod názvom *Dodávateľská akadémia Tesco*. Cieľom *Dodávateľskej akadémie* je získať pre spoluprácu malých producentov a potravinových prvovýrobcov,

ktorí sa na informačných seminároch dozvedia o podmienkach spolupráce s Tescom, o jeho obchodnej stratégii a zároveň pôjde o povzbudenie nováčikov a odbúranie komunikačných bariér. Druhou cieľovou skupinou sú tí, ktorí už s Tescom spolupracujú. Pre nich sú pripravené vzdelávacie semináre, kde sa Tesco s nimi podeli o svoje know-how a poskytnú im technickú podporu.

Aj kvapka oleja sa ráta

V predchádzajúcich 12 týždňoch Slovnaft v spolupráci so spoločnosťou Rest Oil priniesol riešenie pre jednotlivcov a domácnosti, ktorým záleží na

životnom prostredí. V tomto období bolo možné odovzdávať použitý rastlinný olej v PET fľašiach na vybraných čerpacích staniách Slovnaft. Počas trvania pilotného projektu sa vyzbieralo 220,8 litra oleja. Zozbieraný olej je následne odborné spracovaný a ekologicky zhodnotený na ďalšie použitie ako biozložka pri výrobe pohonných hmôt.

Východoslovenská energetika podporuje „Otvorenú knižnicu“

Východoslovenská energetika, a.s., v spolupráci s Karpatskou nadáciou začiatkom augusta vyhlásila výsledky grantového programu *Otvorená knižnica*. Program sa zameriava na oživenie a zatriktívnenie knižníc na východe Slovenska a podporil 13 projektov v celkovej hodnote 30 000 €. „Prostredníctvom programu *Otvorená*

Accenture podporí nové projekty zvyšujúce zručnosti

Nadačný fond Accenture v Nadácii Pontis v tomto roku celkovou sumou 35 000 € podporí 15 rôznorodých projektov. V rámci schémy zamestnaneckého grantového programu hodnotiaca komisia odsúhlasila podporu 11 mimovládnych organizáciám vo výške spolu 20 000 €. Podporené boli aj projekty strategických partnerských organizácií. Na ich projekty je z fondu vyčlenená suma 15 000 €. Projekty grantovej zamestnaneckej schémy navrhli alebo sprostredkovali zamestnanci spoločnos-

ti Accenture. Accenture už tretí rok podporuje projekty, ktoré sú v súlade s filantropickou stratégiou *Skills to Succeed* („zručnosti pre úspech“), ktorej cieľom je zvyšovať zručnosti ľudí a pomôcť im zaradiť sa do spoločenského a hospodárskeho života. Accenture sa programovo venuje podpore starostlivosti o unesených alebo zneužívaných ľudí, zabezpečenie ich ochrany a bezpečného opätovného začlenenia do života. Ďalšou témou je resocializácia trestaných ľudí a prevencia ich recidívy.

Fotky z ulice v centre mesta

Najlepšie snímky pätnástich finalistov súťaže, ktorú organizuje Nadácia VÚB, *Foto roka 2011*, uvidíme od 6. septembra na výstave na Hviezdoslavovom námestí v Bratislave. Výstava pod holým nebom potrvá do konca septembra. Tento ročník priniesol pozmenené pravidlá – amatéri sú po prvýkrát konfrontovaní s profesionálmi v jednej kategórii a zvýšila sa aj odmena za víťazstvo.

Pilotný projekt HP Social Innovation Relay pozná svojho víťaza

Hewlett-Packard Social Innovation Relay je medzinárodný vzdelávací program, ktorý vznikol v spolupráci s neziskovou organizáciou Junior Achievement. Je určený 15 – 18-ročným študentom/kám, ktorí využívajú informačné zdroje na webovej stránke s cieľom rozšíriť si vedomosti o sociálnych inováciách. Projekt je postavený ako súťaž, kde študentské tímy prihlasujú svoje nápady a pracujú na nich spolu s dobrovoľnými konzultantmi zo spoločnosti Hewlett-Packard. Na Slovensku sa do projektu zapojilo vyše 1000 študentov, z toho 20 tímov spolupracovalo s konzultantmi HP.

Bratislava má k dispozícii prvý elektromobil a elektroskútre

Bratislava sa spolu s Viedňou aktívne zapojila do projektu VIBRAte, ktorý ako prvý v Európe prepojí hlavné mestá susedných krajín sieťou elektrostaníc – tzv. zelenou diaľnicou.

Zástupcovia spoločnosti Západoslovenská energetika, a.s., 20. júla symbolicky odovzdali kľúče od elektromobilu a elektroskútrov do rúk primátora hlavného mesta Milana Ftáčnika. Mesto Bratislava má tak ako prvé mesto na

Slovensku k dispozícii elektrické vozidlá, ktoré budú slúžiť jeho obyvateľom. Elektromobil nájde svoje využitie v sociálnej oblasti a elektroskútre sa uplatnia v mestskej polícii.

Slovalco a dialóg o BOZP s dodávateľmi

Spoločnosť Slovalco pripravila pre líniových manažérov dodávateľov a svojich riadiacich zamestnancov seminár o BOZP na tému prezentovania dobrej praxe, trendov v BOZP, ako aj očakávaní od dodávateľov. Cieľom stretnutia bola prevencia, predchádzanie úrazom, informovanie a výmena skúseností. Seminár sa konal v polovici augusta a zúčastnilo

sa ho 40 líniových manažérov prevažne z firiem poskytujúcich služby na údržbu zariadení. Na koniec septembra je naplánované stretnutie vedenia spoločnosti Slovalco s vrcholovými manažermi najvýznamnejších dodávateľských firiem pre spoločnosť Slovalco pod názvom *Summit dodávateľov*, ktorého sa zúčastní okolo 60 top manažérov.

Rodičovská kontrola

Slovak Telekom v rámci napĺňania prísľubu zodpovedného podnikania v oblasti bezpečného internetu prináša zákazníkom mobilného i fixného internetového pripojenia nástroj na ochranu detí pred nevhodnými stránkami. S novou službou Rodičovská kontrola môžu rodičia blokovať stránky v rámci rôznych úrovní podľa veku dieťaťa. Služba je bezplatná a nie je nutné ju inštalovať. Kľúčovou oblasťou v ochrane detí je prevencia, kontakt rodiča s dieťaťom pri vysvetľovaní nástrah internetu a vzdelávanie na školách. Preto spoločnosť aj naďalej intenzívne spolupracuje s neziskovými organizáciami eSlovensko a UNICEF a ďalšími partnermi projektu *Zodpovedne.sk* na príprave osvetových materiálov pre rodičov, pedagógov a deti.

Týždeň rozmanitosti v Citigroup

V júni sa v spoločnosti Citigroup uskutočnil *Diversity Week (Týždeň rozmanitosti)* – celosvetové podujatie zviditeľňujúce vnútrobankovú kultúru, ktorá uznáva, rešpektuje a rôznymi cestami podporuje rôznorodosť na pracovisku aj mimo neho. Výsledkom prístupu je poskytovanie rovnakých príležitostí pre všetkých, spolupráca a spájanie rozličných kultúr, tradícií a zručností. Nosnou témou 4. ročníka *Týždňa rozmanitosti* bolo „vnímanie“ – pochopenie, že tú istú vec môže každý z nás vnímať odlišne a „iný“ pohľad na vec neznamená vždy „nesprávny“.

Heineken Slovensko sa stará!

Heineken Slovensko je súčasťou skupiny Heineken, ktorá je najväčšou pivovarníckou spoločnosťou v Európe a treťou najväčšou na svete. Na Slovensku ju reprezentujú tri spoločnosti – Heineken Slovensko a.s., Heineken Slovensko Sladovne a.s. a Heineken Slovensko Distribúcia s.r.o., ktoré zamestnávajú približne 750 ľudí na území celého Slovenska. Predávajú u nás domáce aj zahraničné značky. Základným cieľom spoločnosti je kvalita výrobkov, obchodný úspech a dlhodobá prosperita, k čomu napomáha aj Etický kódex, ktorý dostane každý zamestnanec. Z úspechov spoločnosti treba spomenúť zamestnaneckú politiku, vďaka ktorej sa v renomovanom prieskume *Najlepší zamestnávateľ* realizovanom AON-Hewitt stala spomedzi veľkých firiem druhým najlepším zamestnávateľom na Slovensku za rok 2010.

Zodpovednosť voči zamestnancom

Vďaka úspešnosti opatrení, ktoré sa vykonali v oblasti bezpečnosti práce, sa počas posledných dvoch rokov v priestoroch spoločnosti stal len jeden drobný pracovný úraz. Spoločnosť Heineken Slovensko za ostatné 3 roky nezaznamenala žiadny smrteľný pracovný úraz. V otázke zdravotnej sta-

rovnosti má spoločnosť od jari 2011 novinku, a to interný projekt *Na zdravie!*, prostredníctvom ktorého prináša zamestnancom doplnkové služby v oblasti zdravotnej starostlivosti, príspevky na aktívne trávenie voľného času, bezplatné športové aktivity a hodnotnejšiu stravu v stravovacom zariadení v Hurbanove. Všetci zamestnanci majú v rámci projektu *Na zdravie!* nárok na jedno jablčko denne zadarmo. Ďalšími výhodami sú odborné i jazykové vzdelávanie, úrazové poisťenie, doplnkové dôchodkové sporenie – pre zamestnancov na rizikovitom pracovisku, možnosť oddychu v podnikových chatách v rámci SR, široký výber z firemných akcií – *Summer Day*, *Beerfest*, futbalový turnaj, bowlingový turnaj, zvýhodnený nákup lístkov na kultúrne či športové podujatia, festivaly (Bažant Pohoda) atď.

Zodpovednosť voči komunite

Spoločnosť vytvorila grantový program s názvom *Tu sme doma* určený obyvateľom Hurbanova, kde sa nachádza pivovar. Cieľom programu je zaktívovať miestnu komunitu, aby si vlastným pričinením skrášlila svoje mesto. Program funguje už tri roky a podporil vyše 30 projektov v sume takmer 90 000 €.

Ďalším projektom je *Manageria*, podpora študentskej občianskej organizácie zameranej na rozvoj budúcich lídrov a manažérov, ktorá pôsobí na Fakulte manažmentu UK v Bratislave.

Zodpovednosť voči životnému prostrediu

Nový grantový program *Pohoda za mestom* sa zameriava na ochranu životného prostredia, konkrétne obnovu oddychových zón v zázemí miest s počtom obyvateľov nad 35 000. V 1. ročníku program podporil 5 projektov sumou 27 000 €. Okrem toho spoločnosť vynakladá značné úsilie v tejto oblasti, napríklad prostredníctvom zníženia emisií CO₂, nákupom „best-in-class“ chladničiek, používaním vlastných studní, zrekonstruovanou čističkou odpadových vôd alebo inštaláciou najzelenších výčapných zariadení David Green.

Zodpovednosť voči zákazníkom

Heineken Slovensko má záujem o zodpovednú konzumáciu svojich produktov, a tak vytvorila kampaň *Pite rozumne*. Spoločnosť spustila internetovú kampaň, rôzne aktivity v rámci spoločenských podujatí a tiež označenia na všetkých svojich produktoch. Na stránke www.piterozumne.sk možno získať informácie o alkohole a jeho účinkoch na ľudský organizmus.

Vízia do budúcnosti

Spoločnosť Heineken si verejne predsavzala stať sa do roku 2020 najzelenšou pivovarníckou spoločnosťou na svete. Jednotlivé aktivity, ktoré majú spoločnosť k naplneniu tejto ambície priviesť, sú združené v programe s názvom *Načapujme si lepšiu budúcnosť*. Program postupne začleňuje do svojich každodenných činností aj spoločnosť Heineken Slovensko.

Prečo je pre nás členstvo v BLF dôležité?

Je pre nás veľkou ctou, že môžeme byť členom združenia firiem, ktoré úprimne zaujíma vplyv ich podnikania na životné prostredie a spoločnosť, ktorej sú súčasťou. Pevne veríme, že spoločnými silami sa nám podarí myšlienky zodpovedného podnikania presadiť u čoraz väčšieho počtu firiem a pomôcť k dosiahnutiu trvalo udržateľného rozvoja na Slovensku.

Hana Šimková
manažérka vonkajších vzťahov spoločnosti
Heineken Slovensko

Zodpovedné investovanie

V minulom čísle sme si priblížili obsah najnovšej publikácie Európskej komisie s názvom *Zodpovedné podnikanie – národné politiky v rámci EÚ*. Nastal čas bližšie preskúmať jednotlivé kapitoly a zoznámiť sa s praxou iných členských štátov. Na úvod sa zameriame na pomerne neprebádanú oblasť zodpovedného investovania, a teda siedmu kapitolu spomínaného súhrnu.

Hoci v súčasnosti neexistuje univerzálna definícia zodpovedného investovania (ZI), táto koncepcia sa nápadne podobá zodpovednému podnikaniu a dá sa vnímať ako uplatňovanie ZP

v investičných rozhodnutiach. Jeho moderné korene siahajú do Veľkej Británie, do roku 1920, keď metodistická cirkev odmietla financovať spoločnosti, ktoré investovali do výroby alkoholu a hazardných hier. Dnes ZI spája finančné ciele investorov s ich záujmom o sociálne, environmentálne a etické faktory. Terminológia koncepcie, rovnako ako ona samotná, je v dynamickom vývine, pričom publikácia vychádza z poznatkov a definícií Európskeho sociálneho investičného fóra (Eurosif).

V súčasnosti predstavuje Európa najdynamickejšie sa rozvíjajúci región v oblasti ZI a podľa posledných dát Eurosifu dosiahli v roku 2007 celkové aktíva ZI až 2,665 bilióna eur, čo predstavuje 17,6% z odvetvia manažmentu aktív v Európe.

Aké sú príklady nástrojov používaných členskými štátmi v oblasti ZI?

Legislatívne nástroje

Napríklad v oblasti zbraní na základe Dublinskej konvencie o kazetovej

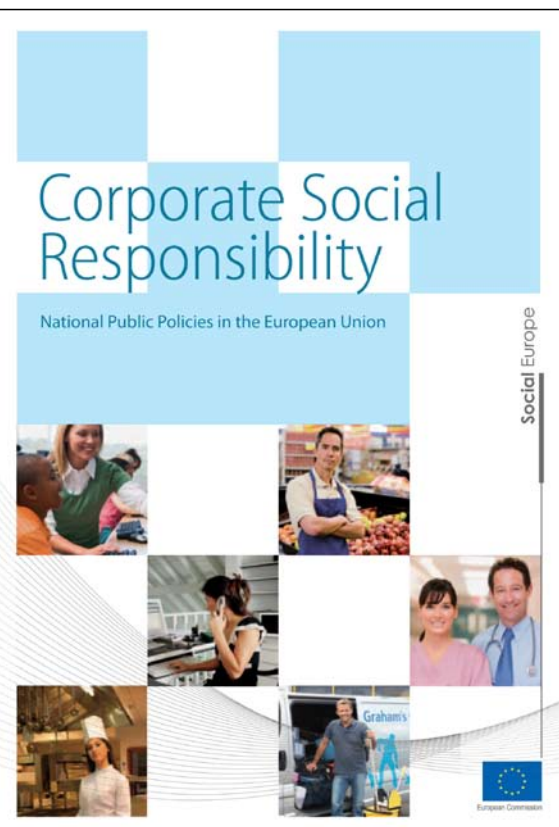
munícii viacero členských štátov zakázalo financovanie, používanie, výrobu a opravu mín a kazetových mín (Belgicko 2007 – 2009, Británia 2010). Britská vláda plánuje spolupracovať s finančným sektorom, neziskovými organizáciami a inými subjektmi na vytvorení dobrovoľného kódexu na prevenciu ďalšieho nepriameho financovania takéhoto typu zbraní.

Finančné a ekonomické nástroje

Príklad využitia finančných a ekonomických nástrojov predstavuje Poľsko, kde v novembri 2009 spustila varšavská burza prvý index spoločensky zodpovedných spoločností. Primárnym cieľom iniciatívy je zvýšiť záujem investorov o spoločnosti neobyčajne sa angažujúce v ZP. V súčasnosti index funguje podľa očakávaní, čo znamená, že je stabilnejší ako iné indexy a súčasne zabezpečuje výnosnú mieru návratnosti.

Vo svete existuje viacero indexov, ktoré zahŕňajú firmy spĺňajúce určité kritériá zodpovedného podnikania. Medzi najznámejšie patria index FTSE4Good alebo Dow Jones Sustainability Index. Z indexov sú vyradené zbrojárske a tabakové firmy. Spoločnosti musia investorom okrem finančných správ poskytovať informácie o riadení vplyvu firmy na životné prostredie a ochranu ľudských práv, o ochrane ľudských práv a štandardov práce v dodávateľskom reťazci, o boji proti korupcii a proti klimatickej zmene.

Trendom posledných rokov sú obchodné modely, ktoré úspešne začleňujú znevýhodnenú časť populácie do sveta podnikania. V Nemecku upravili investičný zákon tak, aby umožňoval verejnú distribúciu mikrofinančných

Publikácia EÚ o zodpovednom podnikaní

Na spôsobe investovania záleží!

fondov. Tieto fondy investujú do mikrofinančných inštitúcií, ktoré poskytujú mikropôžičky malým podnikateľom v rozvojových a rastúcich krajinách. Takéto mikropôžičkové fondy boli zriadené aj vo Fínsku. Jedným z nich je aj WomenBank a jeho cieľom je podporovať podnikanie žien v rozvojových krajinách.

Informačné nástroje

Nemecko dalo priestor špecifickej kampani s názvom *Klíma a financie*. Tento projekt sa zameril na zvýšenie povedomia o ekologických finančných službách ako u spotrebiteľov, tak u samotných poskytovateľov finančných služieb. Kampaň poslúžila aj ako platforma pre partnerov projektu, ktorí tu mohli prezentovať svoje ekologické produkty. Aj napriek finančnej kríze rokov 2008 – 09 táto národná kampaň podnietila veľký záujem medzi nemeckými poskytovateľmi finančných služieb.

Štartovacím podujatím bola konferencia s významnými účastníkmi vrátane federálneho ministra pre život-

né prostredie. Partneri kampane sa na spotrebiteľov pripravili bohatými informačnými materiálmi a prostredníctvom PR a iných aktivít a podujatí, pričom všetky boli zamerané na šírenie informácií o ekologických finančných investíciách, úveroch a províziách, podporili komunikáciu o cieľoch projektu. Na tento účel slúžili aj webová stránka, interaktívny film a výstava putujúca po krajine.

Vlády členských štátov používajú smernice a normy, aby umožnili spoločnostiam a investorom zväžiť ZI v rámci svojich rozhodnutí. Dve iniciatívy v Rakúsku a Poľsku sa zameriavajú práve na životné prostredie a princípy ZI. V januári 2008 zverejnilo rakúske ministerstvo poľnohospodárstva, lesníctva, životného prostredia a správy vodných zdrojov normy pre zelené fondy. Zaručujú etické, sociálne a environmentálne kvality podielových fondov. V Poľsku taktiež vytvorili 16 univerzálnych princípov, ktoré nazvali Zásady dobrých praktík finančného trhu.

Na Slovensku

Na Slovensku sa zásadami zodpovednosti pri investíciách riadi napríklad VÚB banka. Dodržiava tzv. non-arming policy, čo znamená, že sa snaží zamedziť, aby VÚB banka a jej dcérske spoločnosti podieľali na financovaní činností a transakcií týkajúcich sa výroby zbrojného vybavenia, ako aj obchodovania s týmto vybavením na vojenské účely. Ďalej sa zaviazala dodržiavať Equator Principles. Princípy sú založené na environmentálnych a sociálnych štandardoch Svetovej banky a sú uplatňované pri financovaní projektov v hodnote viac ako 10 miliónov eur. Princípy pomáhajú finančným inštitúciám pri výbere projektov s cieľom zredukovať sociálne a environmentálne riziká v projektovom financovaní.

Čo prinesie budúcnosť?

Na dosiahnutie udržateľného rozvoja nestačí dobrá vôľa a odovzdanosť, je to tiež otázka finančných zdrojov. A práve zodpovedné podnikanie je dôležitou

pákou, ktorá môže rozhýbať propagáciu udržateľného rozvoja prostredníctvom nevyhnutného kapitálu na inováciu.

Podľa odborníkov budú pre ZI najväčšími úlohami nasledovné: presadiť sa širokospektrálne, prekonať súčasné skeptické názory na dôležitosť tejto koncepcie, presadiť daňové stimuly, organizovať školenia finančných poradcov a poskytovať odbornú pomoc inštitučným investorom v EÚ, rozšíriť partnerstvá a diskusie.

Zásady zodpovedného investovania

1. Budeme zahŕňať otázky zodpovedného podnikania do investičných analýz a rozhodovacích procesov.
2. Budeme aktívnymi majiteľmi a zahrnieme ZP do fungovania našich spoločností.
3. Budeme od firiem, do ktorých investujeme, požadovať zverejňovanie údajov o ich výkonnosti vo všetkých oblastiach ZP.
4. Budeme presadzovať prijímanie a uplatňovanie týchto zásad v našej oblasti podnikania.
5. Budeme spolupracovať na zvyšovaní účinnosti pri uplatňovaní zásad.
6. Budeme informovať o našich aktivitách a postupe pri uplatňovaní zásad.

Zodpovedné zhodnotenie financií

U nás aj vo svete existujú aj možnosti, ako zodpovedne zhodnotiť svoje úspory. Na Slovensku je možné svoje peniaze investovať do Spoločensky zodpovedného fondu spravovaného Tatrabankou, ktorá je signatárom iniciatívy OSN *Princípy zodpovedného podnikania (Principles for Responsible Investment)*.

Portfólio fondu tvorí akciová zložka z akcií európskych firiem. Pri výbere akciovej zložky sú v prvom rade vylúčené spoločnosti podnikajúce v tabakovom a zbrojnom priemysle. Výber sa zameria len na firmy, ktoré vysokou mierou prispievajú k spoločenskému rozvoju (starostlivosť o zamestnancov, transparentnosť, bezpečnosť produktov, alternatívne energie, ochrana životného prostredia atď.). Dlhopisovú zložku tvoria bezpečné štátne dlhopisy s vylúčením dlhopisov krajín s problémami vo verejných financiách na základe vlastného modelu hodnotenia krajín.

Vo svete existujú oveľa širšie možnosti. Vo Veľkej Británii existuje stránka www.yourethicalmoney.org, ktorá sa venuje prieskumu trhu a dáva spotrebiteľom návod, kam uložiť svoje peniaze do fondov, kde si viesť účet alebo v ktorej banke či finančnej inštitúcii si vziať pôžičku. Najlepšie hodnotenou je banka Smile, ktorá taktiež dostala na Financial Times Sustainable Banking Awards 2010 ocenenie Najzodpovednejšia banka. Je dcérskou spoločnosťou banky Co-operative, ktorá sa zodpovedným bankovníctvom zaoberá už od roku 1992. V ponuke sú ekologické alebo

Svoje úspory môžete zhodnotiť aj zodpovednejšie.

sociálne hypotéky (časť výnosu ide na ekologické alebo rozvojové projekty), tri druhy podielových fondov alebo zodpovedná kreditná karta. Všetky aktivity banky sa riadia etickým kódexom a v roku 2008 viac než 80 tisíc klientov rozhodlo, ktorým oblastiam sa má banka venovať. Vylúčené sú samozrejme alkohol, tabak, kasína a herne, pornografia, zbrane a financovanie ťažby dreva z dažďových pralesov.

Slovensko objavuje zodpovedné produkty a služby

Na slovenskom trhu sa čoraz častejšie stretávame s produktmi alebo službami, ktoré sa dajú označiť za zodpovedné. Čo si však možno pod týmto označením predstaviť? Existuje značka, ktorá by nám povedala, že produkt je zodpovedný?

Keď Jánovi Lunterovi ochorela v roku 1980 mama na rakovinu a manželku začali trápiť žľzníkové záchvaty, určite netušil, že v roku 2011 bude najväčším producentom tofu v strednej Európe, že bude majiteľom vegetariánskej reštaurácie a že jeho nátierky a sójové párky sa budú predávať v každom väčšom obchode na Slovensku. Spoločnosť Alfa Bio založil až v roku 1991 a vychádzajúc zo skúseností z vlastnej kuchyne začal vyrábať tofu a obchodovať s produktmi racionálnej výživy. Dnes zamestnáva 60 zamestnancov a čo je hlavné, umožňuje zákazníkom prístup k cenovo nenáročnej zdravej výžive. A vyzerá to tak, že Slováci a Slovenky si na zdravú stravu zvykajú.

Ďalším príkladom môžu byť rôzne farmy a poľnohospodárske podniky produkujúce biopotraviny. Či už sú to živočíšne výrobky ako mlieko, maslo, vajcia, bryndza, syr a mäso, alebo rastlinné výrobky ako cestoviny či múka. Jedným z najväčších výrobcov je spoločnosť Ekotrend Myjava, ktorej výrobky môžete nájsť v obchodných reťazcoch. Predajne spoločností Tesco, Billa či Hypernova majú v ponuke aj bio a racio výrobky pod vlastnou značkou, široký sortiment nájdete aj v Kauflande. Zákazníci však môžu zísť aj do špecializovaných predajní, ktoré sú v každom väčšom meste.

Slovenská značka označujúca rastlinné a živočíšne výrobky vyprodukované v kontrolovanom ekologickom poľnohospodárstve

Zodpovedné produkty resp. služby sa však dajú nájsť aj v iných oblastiach. Potrebujete poslať rýchlo zásielku v rámci Bratislavy? Máte možnosť využiť ekologickú prepravu prostredníctvom cyklokuriéra. Bratislavčania majú hneď dve možnosti – Cyklokuriér Oio alebo Švihaj šuhaj. Obe služby fungujú v každom počasí.

Na Slovensku môžeme nájsť aj príklady z oblasti finančných služieb. Tatrabanka získala ocenenie Via Bona Slovakia 2010 za úpravu 117 svojich bankomatov tak, aby ich mohli používať aj nevidiaci občania. Projekt vznikol v spolupráci s Úniou pre nevidiacich a slabozrakých Slovenska a vychádzal z reálnych potrieb, ktoré táto komunita má. Tatrabanka je zatiaľ jedinou bankou na Slovensku s takouto službou.

Na služby pre znevýhodnené skupiny môžeme naraziť aj medzi mobilnými operátormi. Orange Slovensko a T-Mobile ponúkajú špeciálny telefón

pre seniorov s veľkými tlačidlami, zjednodušeným ovládaním a možnosťou vyššej hlasitosti. T-Mobile má špeciálny paušál pre nepočujúcich – za 12 € ponúka 500 SMS správ a 20 voľných minút. Spoločnosť Sony Ericsson zasa ponúka niektoré svoje produkty pod značkou Green Heart. Telefóny sú vyrobené z recyklovaných plastov, majú menšie balenie, neobsahujú papierovú verziu návodu na použitie, obmedzujú sa nebezpečné chemické látky používané pri výrobe a telefón sa dá vrátiť výrobcovi, ktorý zaručí jeho ekologickú likvidáciu.

Mobil spoločnosti Sony Ericsson s označením Green Heart

Samostatnou kategóriou je značka Fair Trade, ktorá zaručuje, že producent (väčšinou poľnohospodár v rozvíjajúcom sa svete) dostane za svoju produkciu adekvátne zaplatené. Takéto výrobky nájdete napríklad v sieti DM, v predajni Ekopradne Živica alebo v sieti Biopark.

Úspešné SMEs so zodpovedným prístupom

To, či sa zákazník k nám vráti, vieme ovplyvniť. Iste, v dnešnej situácii je pre mnohých dôležitým kritériom cena výrobku alebo služby, no nie je jediným. Mnohých zaujíma aj bezpečnosť alebo pôvod výrobku, či sa firma, ktorá ho poskytuje, správa slušne k svojim zamestnancom, či nepoškodzuje životné prostredie, či sa správa transparentne k zákazníkom alebo prináša niečo „naviac“ komunite, v ktorej pôsobí.

Príkladom transparentného prístupu k zákazníkom je Spoločnosť **Oil Partner**. Vyznačuje sa férovým, promptným a vlúdnyim prístupom

k svojim zákazníkom. Spoločnosť poskytuje servis inovatívnou metódou bez objednávanía a má pevné ceny za všetky úkony. Zákazník vie, koľko zaplatí, a sám rozhodne, aký rozsah služieb si objedná, pričom môže sledovať realizáciu poskytovanej služby – to zvyšuje celkovú dôveryhodnosť. Na spríjemnenie čakania je zákazníkom ponúknutá šálka dobrej kávy, čo potvrdzuje jednu z hlavných hodnôt spoločnosti – vlúdnosť. Pre Oil Partner je prioritou, aby sa zákazníci cítili príjemne a bezpečne, o čo sa stará ústretový personál.

Profesionalitu zamestnancov spoločnosť neustále zvyšuje prostredníctvom investícií do ich vzdelania a odbornosti. Kvalita a rýchlosť poskytovaných služieb je pre Oil Partner samozrejmosťou. Spoločnosť sa zameriava aj

na vytváranie príležitostí pre znevýhodnených mladých ľudí, recykláciu starého oleja a druhotné zhodnotenie nebezpečných odpadov na priemyselné použitie.

Na poskytovanie komplexných motoristických služieb telesne znevýhodneným občanom sa zameriava AV Mobilita patriaca do holdingu Auto Valušek. Spoločnosť, ktorá má štatút chránenej dielne, poskytuje svojim klientom predajné a servisné služby, predaj vozidiel s prestavbami, prvú pomoc na cestách, ako aj legislatívne poradenstvo.

Hendikepovaní veľmi oceňujú zriadenie call centra, ktoré je v prevádzke non-stop na bezplatnej linke 0800 102 103, ako aj systém technickej pomoci monitorovania motorového vozidla prostredníctvom tlačidla asistencie v interiéri vozidla.

O integráciu znevýhodnených občanov do spoločnosti sa snaží nielen ich zamestnávaním, ale aj posilňovaním integrovaného prístupu všetkých zainteresovaných strán k odstraňovaniu bariér pre vstup znevýhodnených na trh práce. Okrem toho sa im snaží uľahčiť život organizovaním spoločenských stretnutí a podujatí, kde majú priestor na vzájomné zoznámenie, pomáha im so zabezpečením liečebných pobytov a formou inkubátora ich podporuje v podnikaní.

AV Mobilita disponuje non-stop bezplatným call centrom, ktoré si pochvaľujú aj znevýhodnení zákazníci.

Tento informačný materiál bol podporený z prostriedkov Európskej únie. Autor v plnej miere zodpovedá za obsah prezentovaných informácií a Európska komisia nie je v žiadnom prípade zodpovedná za ich využitie akýmkoľvek spôsobom.

Európsky týždeň mobility: roztočte to na eko-kolesách!

Už od roku 2002 sa v dňoch 16. až 22. septembra celá Európa zapája do úspešného projektu, ktorého cieľom je zvýšiť povedomie a záujem verejnosti o ekologicky šetrné formy dopravy, akými sú chôdza, bicykel či verejná doprava. Čo si na tento ročník Európskeho týždňa mobility pripravili niektoré naše mestá?

Ročník 2011, venovaný alternatívnej mobilite, opäť umožní občanom viacerých miest zapojiť sa do rôznych aktivít. Napríklad občianske združenie Cyklokoalícia z Bratislavy využije podporu 1 000 € na propagáciu alternatívnych foriem dopravy práve počas týždňa mobility. 18. septembra 2011 bude od 12.00 do 24.00 hod. uzavretý Nový most v Bratislave, na ktorom budú vítaní iba cyklisti, in-line korčuľari, vozíčkari, chodci a iní nadšenci eko-kolies. Súčasťou podujatia bude aj prezentácia témy: rozvoj verejných priestorov pre nemotorovú dopravu.

V plánovaní aktivít nezaostávajú ani ďalšie mestá. Banskobystrická Občianska cykloiniciatíva zorganizuje 17.9.2011 *Cyklofest*, ktorého účastníci si budú môcť nerušene užiť bicyklovanie so svojimi rodinami či priateľmi, navyše na vlastnej koži okúsia atmosféru obľúbeného tradičného pelotónu.

Žilina sa môže pochváliť 5-násobnou účasťou v rámci týždňa mobility a aj tento rok ponúkne bohaté aktivity na podporu cyklistiky a revitalizáciu verejného priestoru. Príspeje aj Občianske

združenie Mulica zo Žiliny zorganizovaním tzv. *Cykloelegancie*, súťaže o najštyľovejšieho cyklistu. Pod jej záštitou prebehne tiež unikátny festival, a to v dňoch 17.-23. septembra po celej Žiline. Vo viacerých akciách budú hlavnými aktérmi účastníci – či už ide

o *Cyklojazdu*, alebo *Pracovnú sobotu* (24.9.), kedy sa budú čistiť trávniky, detské ihriská a podobne. V rámci týždňa bude otvorená a spustená prevádzka dlho očakávanej *Cykloopravovne*.

V Moldave nad Bodvou, ktorá sa do týždňa mobility zapája po prvýkrát, majú pripravených množstvo aktivít, medzi nimi aj *Kolieskomániu* – súťaž na kolieskach všetkých druhov, ktorou sa slávnostne otvorí týždeň mobility, *Bicykel fest*, enviro-prednášky alebo dokonca módnu prehliadku bicyklov. Ponuka podujatí je naozaj pestrá, tak neváhajte a roztočte to aj vy na eko-kolesách!

Európsky týždeň mobility je za dverami ...

Zo sveta

Coca-Cola na ceste k nulovému odpadu

Podľa najnovšej správy o trvalo udržateľnom rozvoji smeruje Coca-Cola Enterprises k dosiahnutiu nulového odpadu vo všetkých svojich európskych výrobných závodoch. Distribútor Coca-Coly disponuje 99,5% mierou recyklácie odpadu vyprodukovaného vo všetkých 17 pobočkách. Zredukovaním množstva obalov na 35 000 ton dosiahla spoločnosť svoj kľúčový cieľ stanovený na rok 2008. Správa ponúka detailný prehľad o napredovaní a postupnom naplňaní jednotlivých cieľov CSR zahrnutých v Commitment 2020.

Začiatkom tohto roka sa Coca-Cola Enterprises spolu s Eco Plastics zaviazala, že v Lincolnshire vytvoria recyklačný závod na plastové fľaše a stanú sa tak priekopníkmi v oblasti recyklovania. Okrem iného sa spoločnosti v roku 2009 podarilo zredukovať vylučovanie CO₂ na 35 600 ton, kým objem predaja vzrástol o 4%. Podiel využívania vody klesol na 1,42 litra na liter produktu, čo je o 6% menej ako 1,51 litra vody v roku 2009.

Zelený koberec pre tých najzelenších

Za posledných 6 rokov sa ocenenia *International Green Awards* stali priekopníkom v podpore a propagovaní kreativity v riešeníach udržateľnosti zdrojov na celosvetovej úrovni. S dôrazom na inovatívne myšlienky sa tieto ocenenia snažia vyhladať a upozorniť na najlepšie metódy udržateľnosti, ktoré je potrebné nasledovať – úspechy vlád, svetových ekonomík a jednotlivcov, ktoré by mohli motivovať ostatných vo využívaní podobných nápadov v každodennej praxi.

International Green Awards propagujú a obhajujú témy udržateľnosti a predstavujú širokú škálu kampaní a iniciatív z celého sveta. Ceny putujú najlepším nápadom, najkreatívnejším inovatívnym riešeniam, ktoré sú ale zároveň dlhodobé efektívne. Tento rok sa ceny rozšírili o jedinečnú členskú platformu, ktorá spojí a vytvorí svetovú komunitu vplyvných expertov a občanov. Nominácie na zelené ceny sa prijímajú od mája 2011 a slávnostná ceremónia sa uskutoční 24. novembra v Prírodovedeckom múzeu v Londýne.

Letisko Heathrow smeruje k udržateľnosti

Letisko Heathrow vydalo najnovšiu správu zo série o trvalej udržateľnosti, *Towards a Sustainable Heathrow*, ktorá sa zameriava na ekonomickú oblasť a ponúka pohľad na miestne a národné ekonomické výhody, ktorými Heathrow podporuje služobné cesty, obchodovanie a zahraničné investície. Správa tiež hovorí o sociálnych výhodách, ktoré prináša letecká doprava. Heathrow ako hlavné letisko Veľkej Británie sa zaviazalo zminimalizovať negatívne vplyvy svojej činnosti na miestne komunity a životné prostredie. Série správ o trvalo udržateľnom rozvoji *Towards a Sustainable Heathrow* ponúka pravidelný prehľad, ako Heathrow pracuje s firmami pôsobiacimi na letisku a inými partnermi na rozvíjaní činnosti smerujúcej k trvalo udržateľnému rozvoju. Ostatné správy v sérii sa zameriavajú na klimatické zmeny, kvalitu ovzdušia, hluk, zamestnanosť, školenia a zručnosti. Správy plánované na rok 2011 zahŕňajú problematiku odpadu, vody a bezpečnosti.

Viac nájdete na www.zodpovednepodnikanie.sk

Kalendár podujatí

12. – 14. september – Brusel

ICLEI – európska konferencia 2011

Konferencia s podtitulom *Mestá v Európe 2020 – podporte trvalo udržateľný rozvoj práve teraz!* prinesie diskusiu o uplatňovaní zásad trvalo udržateľného rozvoja v európskych mestách v rámci stratégie EÚ 2020. Rečníkmi budú politici, predstavitelia ICLEI, medzinárodní renomovaní odborníci a predstavitelia európskych inštitúcií a iných bruselských organizácií. Spoločne budú hľadať odpoveď na otázku: Ako dosiahnuť primeranú rovnováhu medzi rastom a trvalo udržateľným rozvojom a zabezpečiť tak nízke emisie a stabilnú klímu?

22. september – Londýn

Konferencia o zmene v správaní 2011

Anglické Resource Recovery Forum organizuje originálnu konferenciu, ktorá je zameraná na skúmanie spotrebiteľského správania a hľadanie spôsobov, ako ho pozitívne ovplyvňovať a nabádať smerom k udržateľnosti. Stretnú sa tu odborníci na porozumenie faktorov ovplyvňujúcich naše hodnoty, postoje a správanie. Víťaní sú predstavitelia manažmentu zdrojov a odpadu, zákonodarní činitelia, ich radcovia a konzultanti. Registrácia e-mailom: kit@resourcesnotwaste.org.

29. september – Rakúsko

Deň zodpovedného podnikania

Už po šiesty rok sa o organizáciu Dňa zodpovedného podnikania v Rakúsku postará rakúska obchodná rada pre udržateľný rozvoj – respACT. Tohtoročná téma je *Zodpovedné podnikanie v Európe* a toto jedinečné podujatie, ktoré sa uskutoční v Maria Enzersdorfe, ponúkne zaujímavé prednášky, workshopy a plenárne diskusie o zodpovednom podnikaní v Rakúsku.